

Opiniestuk

Nieuwe boekhoudregels milder voor beursondernemingen

Amsterdam, 28 mei 2013 – Gerapporteerde pensioenverplichtingen van beursondernemingen zullen naar verwachting minder gevoelig worden voor renteschommelingen. Dit blijkt uit een handreiking die de Raad voor de Jaarverslaggeving op 1 mei 2013 heeft gepubliceerd over pensioenverslaggeving. Crux bij deze handreiking is naar onze mening de manier waarop een onderneming rekening houdt met afspraken over maximale bijdragen door de onderneming. Heeft een onderneming dergelijke afspraken, dan betekent deze nieuwe handreiking dat gemaximeerde bijdragen de hoogte van de onder IFRS (IAS19) gerapporteerde pensioenverplichting van een onderneming veel sterker zullen bepalen dan tot dusver het geval. De invloed van de disconteringsrente neemt, naar verwachting, juist af.

Deze verschuiving van invloed van disconteringsrente naar invloed van (gemaximeerde) ondernemingsbijdragen is om diverse redenen van groot belang: voor Nederland, omdat door de insteek het verschil tussen de pensioenverantwoording door beursgenoteerde (IAS19) en niet-beursgenoteerde ondernemingen (RJ271) afneemt. Voor het management van de beursgenoteerde onderneming, omdat de pensioenverplichting voor hem naar verwachting begrijpelijker, stabielere en beheersbaarder wordt. Dit heeft ook zijn weerslag op de wijze waarop de gebruikers van de jaarrekening (de banken, de beleggers, de buitenlandse moedermaatschappijen) de cijfers zullen gebruiken.

Ook voor werknemers zal de nu door de Raad beschreven benadering grote gevolgen hebben. Het maximeren van de bijdragen door de onderneming is volgens ons een methode voor de onderneming om risico's te beperken en een deel van de risico's bij de deelnemers te leggen. In plaats van beperken, elimineren veel ondernemingen op dit moment hun risico's met een overstap naar een zogenoemde beschikbare premieregeling (individueel DC of collectief DC). Dat betekent dat ondernemingen de risico's dan geheel bij de deelnemers leggen. Het beperken van risico kost ondernemingen geld, maar het elimineren van risico's kost nog veel meer. Een DC- of CDC-regeling is dus op dit moment relatief duur. Wij zijn van mening dat de handreiking ondernemingen (en werknemers) aanzienlijk betere mogelijkheden geeft om subtieler rekening te houden met afspraken over deling van risico's en verplichtingen. Zeker in deze tijden van crisis kan dit leiden tot DB-regelingen met een stabielere pensioenverplichting (zogenoemde SDB-regelingen). Mogelijk kan dit zelfs een tussenstap zijn in de uiteindelijke overstap naar een (relatief dure) DC- of CDC-regeling, die in onze ogen minder vanzelfsprekend is.